

‘Een Skils voor de middagge’

Tijdens een ouderwetse zomer in de tachtiger jaren raakten we met neef Piet op de makrelenvangst. Volgens de verhalen zou het op de haven in deze lome augustusmaand weer eens raak zijn met de vangsten hiervan. De ‘echte’ plaatselijk sportvissers, met hun talloze bootjes toen nog hier vanuit de jachthaven, haalden voor deze vissoort veelal minachtend hun neus op. Met hun zelf gestoken zeepieren of zagers ging men hier bijna alleen nog het wad op voor DE paling! Voor makreelevissen was, behalve een stevige boothengel en een kleurige veren-Paternoster met flink lood, geen speciaal aas nodig. Een flinke dosis geluk was veel belangrijker dan het duurste visgerei.

Op een zonnige zaterdagmorgen tuften we dus voor hoog water met het bootje ‘Njord’ de box uit in de jachthaven. Tegen het hoogste getij kwam de makreel, met een beetje geluk, in scholen (tijdelijk) de Waddenzee opzwemmen. Buiten de havenmond besloten we zuid over te gaan, richting ‘het tonnetje van pastoor’, dwars voor Oudeschild. Maar blijkbaar rustte er al eerder zegen op onze vistocht. Want boven de Texelstroom krioelde het opeens voor ons van de meeuwen in de lucht. Hét teken van scholen blik (jonge haring), waarop zowel de makreel als de duikende meeuwen jaagden! Opgewonden, alsof we op de beruchte Mooby Dick zelf afkoersten, lieten we gespannen ons bootje (met gestopte motor) in de school met springende blik op de vloedstroom meedrijven. De veren-Paternosters met een plons snel over de reling. En ‘pompen’ maar met het lood en de hengel boven het heldere water... Het resultaat liet niet lang op zich wachten. Met een forse ruk aan de hengel dook de jagende makreel massaal op de gevederde haken en kon het zware ‘takelen’ beginnen. Bij de eerste vangsten klonken juichkreten over het water. De spartelende, zilverkleurige makrelen massaal aan onze voeten in de boot. Keer op keer was het bingo, terwijl we keurig bleven meedrijven in de school met vis en duikende en krijsende meeuwen. Hoeveel hadden we er ondertussen al niet in de boot gehaald, in deze korte tijd? Een snelle telling - en krampachtige armen - gaf aan dat we de zestig stuks inmiddels al ruim gepasseerd waren! Moegestreden en tevreden keerden we terug in de vertrouwde haven van Skil. Maar hoe nu verder met deze (zeer snel bederfelijke) topvangst? Besloten werd om onze ome Willem Griek op het dorp maar eens te vragen ze te roken... Als kubbenvisser op paling keek hij, in die tijd, nou ook niet echt blij verrast naar onze grote hoeveelheid makreel. Maar vooruit, de stenen rookoven achter in de tuin werd opgestookt en aan het eind van de middag gingen ze kakelvers gerookt met ons mee. Onze visroker en zijn vrouw Grietje wilden we onze dankbaarheid tonen met een flink aantal makrelen, maar we konden ze met moeite ‘blij maken’ met twee makrelen voor het vele werk... De rest van buit werd eerlijk tussen neef Piet verdeeld en mijzelf. En direct uitdelende aan familie, vrienden en burens, raakten we zaterdag al een flink deel van de vangst kwijt.

Maar behalve dat deze vissoort versgerookt prima smaakt, is het ook zeer ‘machtig eten’. Het vulde dus (ook bij ons) heel snel. Het resultaat was dat er nog de nodige vis overbleef! Zondagmorgen, voordat we naar de familie om de koffie gingen, werd besloten ‘Ome Naan’ Tuinder op Skil ook maar eens te verrassen met een vers vissie. Als regelmatige bezoeker daar, om zijn smeulige Tesselse verhalen te horen over de oude visserij en het dorp, kwamen we al vroeg via het Ankerpark bij zijn huisje ‘op de West’ aan. Bij het raampje aan de dijkkant keken we, zoals gebruikelijk, even naar binnen om te zien of er geen visite zat. In zijn grote leunstoel bij de tafel

zat ons markante dorpsfiguur, met de pet voorover gezakt, in een diepe slaap verzonken... Het testbeeld van de enorme zwart-wit tv stond te 'snorren'. Na een voorzichtige vingertik op het raam ontwaakte hij uit 'zijn schoonheidsslaapje'. Hij gebaarde ons blij verrast om direct binnen te komen. Binnenkomend spatten de nodige huiskatten eerst verschrikt allemaal een kant op. Naan stond op het vissersdorp bekend als een grote dierenvriend, die zijn huisdieren altijd het beste gunde. Zo had Joop Eelman van de (toen nog) rijdende SRV-wagen er een beste klant aan. Naast de pruimtabak voor Naan, leverde hij er ondermeer poulet voor de katten!

'Morge, ome Naan: heb je straks nog trek in een gerookt vissie?', vroegen we hem toen we de bloedhete kamer binnenkwamen. Ondanks het feit dat de mussen buiten zowat dood van het dak afvielen van de warmte, stond zijn kachel - met de koffiepot pruttelend erop - nog heerlijk op tropische temperaturen te loeien. Nooit verlegen om gesprekstof, wilde hij graag horen wat er op de haven allemaal weer te beleven was. Vertellende over de geslaagde makrelenvangst van gisteren schoven we de verpakte vis over tafel. , in de veronderstelling dat hij deze pas bij het middag- of avondeten zou nuttigen..... Maar dat was duidelijk verkeerd gedacht. Al pratende inspecteerde hij met genoeg de inhoud en vouwde de krant met de drie forse makrelen direct open. De enorme kat, die meestal spinnend op tafel bij hem lag, kwam belangstellend op de lucht af en sloop dichterbij. Terwijl het gesprek gezellig voortkabbelde, ontleedde Naan alle drie(!) de makrelen en liet ze, delend met zijn favoriete kat, direct vakkundig naar binnen glijden.

Toen we even later via de achterdeur naar buiten gingen, hoorden we rond 10.45 uur de kerkklok van het Zeemanskerkje op het vissersdorp vrolijk luiden. Voordat de kerkgangers daar op de vroege zondagmorgen gezamenlijk weer in gebed gingen, had 'ome Naan Tuinder van de West' zijn 'voor de middaggie' al smakelijk achter 'de knopen!'

Bert Koning,
Oudeschild